

تغییر شیوه اعدام در قصاص نفس با رویکرد اهدای عضو

محسن نژادامان ارشاد^{۱*}، محمدرضا رحمت^۲

^۱ فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران

^۲ استادیار، گروه حقوق، دانشگاه میبد، یزد، ایران

چکیده

اهدای عضو و پیوند اعضا را می‌توان در زمره محسناتی برشمرد که با تدبیر برخی از فقها و مراجع، وجاهت شرعی یافته و عملی مقبول و پسندیده انگاشته شده است. درعین حال علی‌رغم اقدامات فرهنگی بسیار پیرامون اهدای عضو، باز هم کمبود اعضای قابل پیوند در جامعه احساس می‌شود. اما عظمت این عمل خداپسند و نیکوکارانه و نیاز بیش از پیش جامعه برای عمل اهدای عضو، اندیشه استفاده از اعضای بدن محکومین به قصاص نفس را در ذهن بارور می‌نماید. قصاص نفس یکی از حقوقی است که قانون‌گذار به تبع پیروی از شارع مقدس به اولیای دم داده تا بتوانند قاتل را با رعایت شرایط خاص قصاص نمایند. در این بین نگاه قرآن به مسئله قصاص در برخی آیات، و تعبیر از آن به حیات و احیاء ما را بیشتر به تحقق این آرمان به فکر می‌دارد. کوشش شده است تا در این مقال به بررسی و تتبع در شیوه فعلی قصاص نفس و اعدام پرداخت و با به چالش کشیدن آن در راستای تغییر شیوه قصاص، راهی را در جهت اهدای عضو توسط محکومین به قصاص نفس گشود. چراکه به نظر می‌رسد با توجه به روایات معصومین پیرامون شیوه قصاص و ازهاق نفس قاتل و همچنین مواد قانونی موجود، قانون‌گذار را می‌توان در انتخاب شیوه قصاص و اعدام این قبیل محکومین آزاد دانست.

واژه‌های کلیدی: کیفر، مصلحت، قصاص، حق، حکم

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۳۳۳-۳۳۴